

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA w ŁODZI**

ul. Piotrkowska 120
90-006 Łódź
tel. (42) 636 36 89, fax (42) 636 07 12
e-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO-61-17()/13/AM

Łódź, dnia 25 sierpnia 2014 r.

DECYZJA Nr RŁO 17/2014

- I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie podejrzenia stosowania przez Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

wobec uprawdopodobnienia stosowania przez Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

I. stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”,
2. „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”,
3. „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”,

które mogą być tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 101), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

II. stosowaniu w umowach zawartych na podstawie wzorca pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób

zagrożający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)"

2. „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”,

uprawniających przedsiębiorcę do wstrzymania dostarczania energii cieplnej w przypadkach wykraczających poza katalog przypadków wymienionych w art. 6b ust. 1, ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

oraz **po przyjęciu zobowiązania** Zakładu Energetyki Ciepłej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, do **podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom**, polegających na:

a) wprowadzeniu do obrotu nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii”, zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu, w którym:

- postanowienie o treści: „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.” zostanie wykreślone,

- postanowienie o treści: „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.” otrzyma brzmienie: „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., spowodowanych okresowymi przeglądami i konserwacjami urządzeń zgodnie z zaleceniami producenta, jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”,

- postanowienie o treści: „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.” otrzyma brzmienie „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową strony będą rozstrzygać polubownie, a w razie braku osiągnięcia porozumienia, rozstrzygane będą przez właściwy Sąd Powszechny, za wyjątkiem spraw należących do kompetencji Urzędu Regulacji Energetyki”,

- postanowienia o treści: „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)" oraz „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w

źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.” zostaną wykreślone, a w ich miejsce zostanie wprowadzona nowa regulacja § 14 wzorca umowy o treści:

§14 – Zasady wstrzymania dostarczania energii cieplnej oraz wprowadzania planów ograniczeń

1. Dostawca przeprowadza kontrolę legalności pobierania energii cieplnej, kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń.

2. Dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczone ciepło, jeżeli Odbiorca:

- co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy zwlekał z zapłatą za pobrane ciepło albo świadczone usługi przez okres co najmniej jednego miesiąca,*
- nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego jest dostarczane ciepło,*
- użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.*

3. Koszty zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, ponosi Dostawca.

4. W razie braku zgody Odbiorcy na zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła lub rozwiązać umowę na sprzedaż ciepła i świadczenie usług przesyłania.

5. Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła, jeżeli:

- w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpił nielegalny pobór ciepła,*
- Odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.*

6. Dostawca, któremu Odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane ciepło, powiadamia na piśmie Odbiorcę o zamiarze wstrzymania dostarczania ciepła, jeżeli Odbiorca nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od otrzymania powiadomienia.

7. Dostawca wstrzymuje dostarczanie ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u Odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

8. Dostawca niezwłocznie wznowi dostarczanie ciepła, wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 5 i 7, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

9. Odbiorcy przysługuje prawo do złożenia do dostawcy reklamacji dotyczącej dostarczania ciepła, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 6 – dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu rozpatrzenia reklamacji.

10. Dostawca rozpatruje reklamacje w terminie 14 dni od dnia jej złożenia.

11. Jeżeli reklamacja nie zostanie rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.

12. Jeżeli Dostawca nie uwzględni reklamacji a Odbiorca w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, wystąpi do stałego sądu polubownego z wnioskiem o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu wydania wyroku przez ten sąd.

13. Jeżeli Dostawca wstrzyma dostarczanie ciepła a Odbiorca złoży reklamację na wstrzymanie dostarczania ciepła, dostawca wznowi dostarczanie ciepła w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i będzie kontynuował dostarczanie ciepła do czasu jej rozpatrzenia.

14. W przypadku, gdy reklamacja nie zostanie pozytywnie rozpatrzona przez Dostawcę i Odbiorca wystąpi do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, Dostawca jest obowiązany kontynuować dostarczanie ciepła do czasu wydania decyzji przez Prezesa Regulacji Energetyki.

15. Nie stosuje się postanowień ust. 13 i 14 w przypadku, gdy wstrzymanie dostarczania ciepła wynika z powodu złego stanu instalacji znajdującej się u Odbiorcy stwarzającej bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska, albo wydania przez sąd polubowny wyroku na niekorzyść Odbiorcy.

16. W przypadku wystąpienia przez Odbiorcę z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd polubowny albo z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez Prezesa Regulacji energetyki, dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy. Koszt zainstalowania tego układu ponosi Dostawca.

17. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, mogą zostać wprowadzone ograniczenia lub przerwy w dostawie ciepła, na polecenie władz państwowych lub samorządowych. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń zawiera „Plan Ograniczeń”, który jest do wglądu Odbiorcy w siedzibie Dostawcy. Informacje o ograniczeniach znajdują się na stronie internetowej ZEC www.zecstar.pl.

19. Za wykonanie czynności związanych z wyłączeniem ciepła i ponownym jego uruchomieniem, z przyczyn leżących po stronie Odbiorcy, dostawca pobiera opłaty ustalone zgodnie z §9 ust. 3 i § 10 ust. 5 umowy”.

b) doręczeniu konsumentom, których wiążą umowy zawarte według dotychczasowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” **aneksów do umów**, zgodnych z projektem przedłożonym w postępowaniu, dostosowujących te umowy do nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu

nakłada się na Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, **obowiązek wykonania** przyjętego **zobowiązania** w terminie **trzech miesięcy** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy

– **działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**,

nakłada się na Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, obowiązek **złożenia**, w terminie **czterech miesięcy** od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, **informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania** zawierającej:

a) kopie pierwszej i dwu następnych oraz trzech ostatnio zawartych umów w oparciu o nowy, zmieniony wzorec umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodny z projektem przedłożonym w postępowaniu,

b) informację o liczbie konsumentów, z którymi w dniu uprawomocnienia się decyzji łączyły Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z

siedzibą w Starachowicach, umowy, które zostały zawarte według dotychczasowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” **wraz z dowodami nadania do tych konsumentów aneksów do umów**, zgodnych z projektem przedłożonym w postępowaniu, dostosowujących te umowy do nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,

- c) informację o liczbie konsumentów, z którymi w dniu uprawomocnienia się decyzji łączyły Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, umowy, które zostały zawarte według dotychczasowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” **i którym nie doręczono aneksów do umów**, zgodnych z projektem przedłożonym w postępowaniu, dostosowujących te umowy do nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu, **wraz z wyjaśnieniem przyczyn niedoręczenia tych aneksów**.

Uzasadnienie

W dniach od 8 kwietnia 2013 r. do 17 czerwca 2013 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi (dalej: Prezes Urzędu) przeprowadził postępowanie wyjaśniające o sygn. RŁO-405-9/13/AM, którego celem było wstępne ustalenie, czy działania Zakładu Energetyki Ciepłej Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach (dalej: ZEC) w zakresie stosowanych wzorców umów nie naruszają chronionych prawem interesów konsumentów uzasadniając podjęcie działań określonych w odrębnych ustawach lub wszczęcie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

W toku postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu ustalił, iż ZEC zawiera z konsumentami umowy na podstawie wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii”, który obowiązuje od 2007 r. na obszarze Gminy Starachowice. We wzorcu tym ZEC stosuje postanowienia o treści:

- §14 ust. 6: „*Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.*”,
- §16 ust. 2: „*Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.*”,
- §18 ust. 1: „*Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.*”.

Prezes Urzędu uznał, że postanowienia te mogą być uznane za tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r. , poz. 101) (dalej: Rejestr).

Prezes Urzędu ustalił w toku postępowania wyjaśniającego, że ZEC stosuje w tym wzorcu umowy także postanowienia o treści:

- § 14 ust. 1: „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”

- § 14 ust. 2: „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”

Prezes Urzędu uznał, że postanowienia te mogą być uznane za bezprawne, albowiem stoją w sprzeczności z art. 6 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1059 ze zm.) (dalej: Prawo energetyczne). Porównanie treści tych przepisów z treścią postanowień stosowanych przez ZEC wskazywało bowiem, że ZEC zastrzegł sobie uprawnienie do wstrzymania lub ograniczenia dostaw w przypadkach, których nie przewiduje prawo tj. złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy, nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.

W przypadku przesłanki nielegalnego poboru ciepła i zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i otoczenia ZEC nie wprowadził do stosowanego przez siebie postanowienia zastrzeżenia, iż wstrzymanie dostaw energii może nastąpić wyłącznie, jeśli ww. stan rzeczy został stwierdzony w wyniku kontroli. Pozostałe okoliczności wskazane w stosowanym przez ZEC postanowieniu nie zostały wprost wymienione w przepisie art. 6 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne. Spowodowało to nieuprawnione rozszerzenie katalogu przesłanek uprawniających przedsiębiorstwo energetyczne do odcięcia dostaw względem przesłanek określonych przez prawo.

W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu uznał, że postanowienia stosowane przez ZEC mogą stać w sprzeczności z regulacją ustawową.

W związku z powyższym, Postanowieniem Nr 1/61-17/13 z dnia 19 września 2013 r. Prezes Urzędu wszczął wobec ZEC postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

I. stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”,
2. „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”,
3. „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”,

które mogą być tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

II. stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”
2. „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”,

które mogą być sprzeczne z art. 6 ust. 3 i 3a ustawy Prawo energetyczne, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o czym zawiadomił ZEC, o czym zawiadomił ZEC (dowód: karty: 1-36).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, w pismach z dnia 4, 10 i 22 października 2013 r. ZEC złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej w trybie art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. ZEC zobowiązał się do dobrowolnego zaniechania stosowania zarzucanych mu praktyk poprzez dokonanie zmian we wzorcu pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” i w umowach zawartych na jego podstawie. ZEC zadeklarował wykonanie zobowiązania w terminie trzech miesięcy po doręczeniu decyzji zobowiązującej (dowód: karty 37-45, 46-50, 54-66).

W dniu 10 lutego 2014 r. Prezes Urzędu wydał Postanowienie Nr 3/61-17/13 o zmianie Postanowienia Nr 1/61-17/13 i postawił ZEC zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na:

I. stosowaniu we wzorcu umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”,

2. „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”,

3. „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”,

które są tożsame z postanowieniami wpisanymi do Rejestru, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,

II. stosowaniu w umowach zawartych na podstawie wzorca pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” postanowień o treści:

1. „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”

2. „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”,

uprawniających przedsiębiorcę do wstrzymania dostarczania energii cieplnej w przypadkach wykraczających poza katalog przypadków wymienionych w art. 6b ust. 1, ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy Prawo energetyczne, co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, o czym zawiadomił ZEC (dowód: 69-79).

Zmieniając postanowienie o wszczęciu postępowania Prezes Urzędu dostosował treść postanowienia do nowelizacji przepisów ustawy Prawo energetyczne dokonanej z dniem 11 września 2013 r. ustawą z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2013 r. poz. 984). Na skutek nowelizacji przepisy art. 6 ust. 3 i 3a ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu wskazanym przy wszczęciu postępowania zostały uchylone. Prezes Urzędu zważył jednakże, że przepis art. 6b ust 1 pkt 1 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 września 2013 r. o treści: „Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli: 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii” oraz przepis art. 6b ust. 4 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 września 2013 r. o treści: „Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.” odpowiadają regulacji obowiązującego do dnia 11 września 2013 r. przepisu art. 6 ust. 3 Prawa energetycznego, który stanowił, iż przedsiębiorstwo energetyczne może wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeśli w wyniku przeprowadzonej kontroli, o której mowa w ust. 2, stwierdzono, że:

- 1) instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie dla życia, zdrowia albo środowiska;
- 2) nastąpił nielegalny pobór paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła.

Przepis art. 6b ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo energetyczne w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 września 2013 r. o treści: „Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli: (...) 2) odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności” i przepis art. 6b ust. 3 tej ustawy o treści: „Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.” odpowiadają natomiast brzmieniu art. 6 ust. 3a Prawa energetycznego obowiązującego do dnia 11 września 2013 r., który stanowił, iż przedsiębiorstwa energetyczne mogą wstrzymać dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w przypadku, gdy odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane paliwo gazowe, energię elektryczną lub ciepło albo świadczone usługi co najmniej miesiąc po upływie terminu płatności, pomimo uprzedniego powiadomienia na piśmie o zamiarze wypowiedzenia umowy i wyznaczenia dodatkowego, dwutygodniowego terminu do zapłaty zaległych i bieżących należności.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe uzasadniało podejrzenie, że praktyka stosowana przez ZEC ma charakter ciągły i długotrwały i była stosowana już przed zmianą przepisów Prawa energetycznego dokonaną z dniem 11 września 2013 r. Praktyka ta polegała na stosowaniu w umowach z konsumentami postanowień wprowadzających pozaustawowe przesłanki wstrzymania dostarczania energii cieplnej.

W piśmie z dnia 27 lutego 2014 r. stanowiącym odpowiedź na zawiadomienie o zmianie zarzutów ZEC złożył oświadczenie, iż uwzględnił zarzuty Prezesa Urzędu zawarte w postanowieniu (dowód: karty Nr 80-84). W piśmie z dnia 7 marca 2014 r. stanowiącym uzupełnienie pisma z dnia 27 lutego 2014 r. ZEC przedłożył projekt aneksu do umów kompleksowych na sprzedaż ciepła i świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła oraz projekt nowego wzorca pn. „Umowa kompleksowa nr.....-EC/ZEC-GH/2014 z dnia.....r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji ciepła”. ZEC zobowiązał się do aneksowania obowiązujących w obrocie umów w terminie trzech miesięcy od momentu wydania przez Prezesa Urzędu decyzji zobowiązującej oraz do wycofania z obrotu starego wzorca umowy i zastąpienia go nowym (dowód: 85-99).

Pismem z dnia 23 kwietnia 2014 r. Prezes Urzędu zawiadomił ZEC o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w sprawie i możliwości końcowego wypowiedzenia się w przedmiocie postawionych zarzutów (dowód: karty 100-101).

Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

ZEC jest spółką prawa handlowego wpisaną do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem 0000061314. Przedmiotem działalności ZEC jest m.in. wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (dowód: karty Nr 8-15).

ZEC zawiera z konsumentami umowy na podstawie wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług

przesyłania i dystrybucji energii”, który obowiązuje od 2007 r. na obszarze Gminy Starachowice. We wzorcu tym ZEC stosuje postanowienia o treści:

- §14 ust. 6: „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”,
- §16 ust. 2: „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”,
- §18 ust. 1: „Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”,
- §14 ust. 1: „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”,
- § 14 ust. 2: „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczenie innym odbiorcom.”

Do Rejestru zostały wpisane następujące niedozwolone postanowienia wzorca umowy:

- w dniu 22 sierpnia 2007 r. pod poz. 1213 na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) z dnia 22 maja 2007 r. sygn. XVII AmC 40/06 postanowienie o treści: „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikłe ze wstrzymania lub ograniczenia dostawy energii cieplnej z przyczyn od niego niezależnych.”,
- w dniu 22 sierpnia 2007 r. pod poz. 1216 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 22 maja 2007 r. sygn. XVII AmC 40/06 postanowienie o treści: „Jeżeli okres niedotrzymania parametrów umownych będzie dłuższy niż 24 godziny, to odbiorcy przysługują upusty za każdą rozpoczętą dobę niedogrzaną w wysokości ustalonej w przepisach określonych w par. 2 pkt a umowy.”,
- w dniu 1 marca 2005 r. pod poz. 353 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 18 października 2004 r. sygn. XVII AmC 101/03 postanowienie o treści: „Wszelkie sprawy jakie mogą powstać w związku z realizacją umowy będą rozstrzygać w drodze negocjacji, a w przypadku niemożności osiągnięcia porozumienia przez Sąd miejscowo właściwy dla siedziby ZEORK S.A.”.

Przepis art. 6 b ust. 1-4 Prawa energetycznego stanowi:

art. 6b. 1. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli:

- 1) w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpiło nielegalne pobieranie paliw lub energii;
- 2) odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii, na żądanie sprzedawcy paliw gazowych lub energii wstrzymuje, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

3. Przedsiębiorstwo energetyczne, któremu odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi lub za pobrane paliwo gazowe lub energię, powiadamia na piśmie odbiorcę paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym o zamiarze wstrzymania dostarczania paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli odbiorca ten nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od dnia otrzymania tego powiadomienia.

4. Przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, wstrzymuje dostarczanie paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

Przepis art. 6c ust. 1-3 Prawa energetycznego stanowi:

art. 6c. 1. W przypadku, gdy odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym złoży do przedsiębiorstwa energetycznego, o którym mowa w art. 6b ust. 3, reklamację dotyczącą dostarczania paliw gazowych lub energii, nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w art. 6b ust. 3, dostarczania paliw gazowych lub energii nie wstrzymuje się do czasu rozpatrzenia reklamacji.

2. Przedsiębiorstwo energetyczne jest obowiązane rozpatrzyć reklamację, w terminie 14 dni od dnia jej złożenia. Jeżeli reklamacja nie została rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.

3. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne, nie uwzględniło reklamacji, a odbiorca paliw gazowych, energii elektrycznej lub ciepła w gospodarstwie domowym, w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, wystąpił do stałego polubownego sądu konsumenckiego, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219, z późn. zm.), zwanego dalej "sądem polubownym", z wnioskiem o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, dostarczania paliw gazowych lub energii nie wstrzymuje się do czasu wydania wyroku przez ten sąd.

W toku postępowania, w pismach z dnia 27 lutego 2014 r. i 7 marca 2014 r. (dowód: karty Nr 80-84, 85-99) ZEC zobowiązał się do zaniechania stosowania zarzuczanych mu praktyk poprzez dokonanie zmian we wzorcu umowy oraz w obowiązujących umowach w następujący sposób:

- postanowienie o treści: *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”* zostanie wykreślone,

- postanowienie o treści: *„Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”* otrzyma brzmienie: *„Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., spowodowanych okresowymi przeglądami i konserwacjami urządzeń zgodnie z zaleceniami producenta, jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”*,

- postanowienie o treści: *„Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”* otrzyma brzmienie

„Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową strony będą rozstrzygać polubownie, a w razie braku osiągnięcia porozumienia, rozstrzygane będą przez właściwy Sąd Powszechny, za wyjątkiem spraw należących do kompetencji Urzędu Regulacji Energetyki”,

- postanowienia o treści: *„Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”* oraz *„Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”* zostaną wykreślone, a w ich miejsce zostanie wprowadzona nowa, kompleksowa regulacja § 14 wzorca umowy, o treści:

§14 – Zasady wstrzymania dostarczania energii cieplnej oraz wprowadzania planów ograniczeń

1. Dostawca przeprowadza kontrolę legalności pobierania energii cieplnej, kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń.

2. Dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczone ciepło, jeżeli Odbiorca:

- co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy zwlekał z zapłatą za pobrane ciepło albo świadczone usługi przez okres co najmniej jednego miesiąca,*
- nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego jest dostarczane ciepło,*
- użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.*

3. Koszty zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, ponosi Dostawca.

4. W razie braku zgody Odbiorcy na zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła lub rozwiązać umowę na sprzedaż ciepła i świadczenie usług przesyłania.

5. Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła, jeżeli:

- w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpił nielegalny pobór ciepła,*
- Odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.*

6. Dostawca, któremu Odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane ciepło, powiadamia na piśmie Odbiorcę o zamiarze wstrzymania dostarczania ciepła, jeżeli Odbiorca nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od otrzymania powiadomienia.

7. Dostawca wstrzymuje dostarczanie ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u Odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

8. Dostawca niezwłocznie wznowi dostarczanie ciepła, wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 5 i 7, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

9. Odbiorcy przysługuje prawo do złożenia do dostawcy reklamacji dotyczącej dostarczania ciepła, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 6 – dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu rozpatrzenia reklamacji.
10. Dostawca rozpatruje reklamacje w terminie 14 dni od dnia jej złożenia.
11. Jeżeli reklamacja nie zostanie rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.
12. Jeżeli Dostawca nie uwzględni reklamacji a Odbiorca w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, wystąpi do stałego sądu polubownego z wnioskiem o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu wydania wyroku przez ten sąd.
13. Jeżeli Dostawca wstrzyma dostarczanie ciepła a Odbiorca złoży reklamację na wstrzymanie dostarczania ciepła, dostawca wznowi dostarczanie ciepła w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i będzie kontynuował dostarczanie ciepła do czasu jej rozpatrzenia.
14. W przypadku, gdy reklamacja nie zostanie pozytywnie rozpatrzona przez Dostawcę i Odbiorca wystąpi do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, Dostawca jest obowiązany kontynuować dostarczanie ciepła do czasu wydania decyzji przez Prezesa Regulacji Energetyki.
15. Nie stosuje się postanowień ust. 13 i 14 w przypadku, gdy wstrzymanie dostarczania ciepła wynika z powodu złego stanu instalacji znajdującej się u Odbiorcy stwarzającej bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska, albo wydania przez sąd polubowny wyroku na niekorzyść Odbiorcy.
16. W przypadku wystąpienia przez Odbiorcę z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd polubowny albo z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez Prezesa Regulacji energetyki, dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy. Koszt zainstalowania tego układu ponosi Dostawca.
17. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, mogą zostać wprowadzone ograniczenia lub przerwy w dostawie ciepła, na polecenie władz państwowych lub samorządowych. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń zawiera „Plan Ograniczeń”, który jest do wglądu Odbiorcy w siedzibie Dostawcy. Informacje o ograniczeniach znajdują się na stronie internetowej ZEC www.zecstar.pl.
19. Za wykonanie czynności związanych z wyłączaniem ciepła i ponownym jego uruchomieniem, z przyczyn leżących po stronie Odbiorcy, dostawca pobiera opłaty ustalone zgodnie z §9 ust. 3 i § 10 ust. 5 umowy.

Prezes Urzędu ustalił, że w 2013 r. przychód ZEC wyniósł (tajemnica przedsiębiorstwa) (dowód: karta Nr 84).

Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w jej art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą klientami ZEC. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu

konsumentów. Innymi słowy, naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Ad I. sentencji niniejszej decyzji

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jeżeli w toku postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 100 ust. 1, lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. W decyzji tej, jak wynika z art. 28 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań. Zgodnie z art. 28 ust. 3 tej ustawy, Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.

Przytoczony powyżej przepis, jako przesłanki warunkujące możliwość wydania decyzji wskazuje: uprawdopodobnienie, że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 oraz zobowiązanie się przedsiębiorcy, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, do podjęcia lub zaniechania działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom.

W niniejszym postępowaniu wymaga zatem rozważenia, czy wskazane warunki zaistniały w odniesieniu do działań i zobowiązań ZEC, a ponadto, czy w przypadku ich wystąpienia uzasadnione jest przyjęcie zobowiązania strony postępowania i wydanie przez Prezesa Urzędu decyzji na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W pierwszej kolejności, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w przedmiotowej sprawie niezbędne jest ustalenie, czy doszło do naruszenia interesu publicznoprawnego a następnie uprawdopodobnienie spełnienia przesłanek praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zarzucanych ZEC.

Naruszenie interesu publicznoprawnego

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Warunkiem koniecznym do uruchomienia procedur i zastosowania instrumentów określonych w ustawie jest wobec tego, aby działania przedsiębiorców, którym zarzucono naruszenie jej przepisów – stanowiły potencjalne zagrożenie interesu publicznego, nie zaś jednostki lub grupy. Ustawa zatem, w odniesieniu do przedsiębiorców chroni konkurencję, a w odniesieniu do konsumentów ich interesy, jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym.

Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, albowiem działania ZEC nie były ograniczone do określonych konsumentów lub ich grupy.

Dotyczyły wszystkich aktualnych i potencjalnych konsumentów, z którymi ZEC zawarł lub mógł zawrzeć umowy.

Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Uprawdopodobnienie naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

W przedmiotowym postępowaniu Prezes Urzędu postawił ZEC zarzut stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Stosownie do art. 24 ust. 2 ww. ustawy, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Tym samym dla uprawdopodobnienia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest wykazanie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek:

- 1) działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy,
- 2) noszące znamiona bezprawności,
- 3) godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy, rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (...). Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 672) – zwanej dalej: „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” – jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej przedsiębiorca może podjąć działalność gospodarczą w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub po uzyskaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Przepis art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

ZEC jest spółką prawa handlowego, posiada osobowość prawną, jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego. Prowadzi działalność gospodarczą polegającą m.in. na wytwarzaniu i zaopatrywaniu w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych. ZEC posiada zatem status przedsiębiorcy w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jako osoba prawna prowadząca w sposób zorganizowany i ciągły w celach zarobkowych działalność usługową.

W związku z powyższym, **Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez ZEC praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów została spełniona.**

Ad 2)

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest, jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Porządek prawny obejmuje normy prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współzycia społecznego i dobrych obyczajów (wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – zwanego dalej: „Sądem Ochrony Konkurencji i Konsumentów” – z dnia 13 listopada 2007 r., sygn. akt XVII AmA 45/07). Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego.

W art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca wskazał przykładowe rodzaje praktyk, które naruszają zbiorowe interesy konsumentów, zaliczając do nich stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. 2014, poz. 101) – zwanej dalej: „k.p.c.” – naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwe praktyki rynkowe lub czyny nieuczciwej konkurencji.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.I sentencji niniejszej decyzji

Art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nakazuje rozumieć pod pojęciem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów m.in. stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do Rejestru.

Na mocy art. 479⁴⁵ § 1 (dalej: k.p.c.), Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest obowiązany przesyłać Prezesowi Urzędu odpis każdego prawomocnego wyroku uwzględniającego powództwo o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Na podstawie takich wyroków, Prezes Urzędu jest zobowiązany do prowadzenia Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., stosownie do art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Przepis art. 479⁴⁵ § 3 k.p.c. ustanawia zasadę tzw. formalnej jawności Rejestru, stanowiąc, że Rejestr jest jawny. Jawność Rejestru oznacza, że Rejestr jest dostępny dla każdego zainteresowanego, czyli każdy ma do niego prawo wglądu. Skutkiem formalnej jawności Rejestru jest niemożność zasłaniania się nieznajomością dokonanych w nim wpisów. W Rejestrze tym przytacza się treść postanowień wzorców umów uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone.

Zgodnie z art. 479⁴³ k.p.c. od chwili wpisania uznanego za niedozwolone postanowienia wzorca umowy do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c., prawomocny wyrok ma skutek wobec osób trzecich. W ocenie Prezesa Urzędu, wpisanie postanowień do Rejestru, oznacza zatem, że od tej chwili są one zakazane we wszystkich wzorcach umów. Zakaz stosowania postanowień wpisanych do Rejestru, dotyczy nie tylko tego przedsiębiorcy, przeciwko któremu zapadł wyrok w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, lecz również innych przedsiębiorców z danej branży. Za takim ujęciem przemawia podstawowy cel postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, jakim jest usunięcie z obrotu postanowień, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za sprzeczne z obowiązującym porządkiem prawnym bądź dobrymi obyczajami. Chodzi bowiem o to, by prawa i obowiązki przyszłych potencjalnych

konsumentów nie były kształtowane na podstawie postanowień umownych uznanych przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone. Ponadto, zdaniem Prezesa Urzędu, zakaz stosowania niedozwolonych postanowień wpisanych do Rejestru dotyczy także postanowień podobnych. Może zdarzyć się bowiem taka sytuacja, w której przedsiębiorca stosować będzie umowę w której zawarte będą postanowienia, których istota jest taka sama, lecz konstrukcja gramatyczna, szyk wyrazów w zdaniu są różne. W związku z tym, zakazane jest też stosowanie postanowienia, którego zakres jest tożsamy z zakresem postanowienia wpisanego do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ k.p.c. Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność tychże postanowień.

Stanowisko Prezesa Urzędu znajduje uzasadnienie w orzecznictwie. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) wskazał, iż stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Sąd Najwyższy uznał również, iż jeżeli Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uzna określoną klauzulę za niedozwoloną w wyniku przeprowadzonej kontroli abstrakcyjnej i zostanie ona wpisana do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów – którego odpowiednikiem w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów jest art. 24 ust. 2 pkt 1 – dopuszcza się każdy z przedsiębiorców, który wprowadza do stosowanych klauzul zmiany o charakterze kosmetycznym, polegające np. na przestawieniu szyku wyrazów lub zmianie użytych wyrazów, jeżeli zmiany te nie prowadzą do zmiany istoty klauzuli.

Prezes Urzędu uznał, że stosowane przez ZEC postanowienie § 14 ust. 6 wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii”, o treści: „*Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.*” jest tożsame z postanowieniem wpisanym do Rejestru w dniu 22 sierpnia 2007 r. pod poz. 1213 na podstawie wyroku SOKiK z dnia 22 maja 2007 r. sygn. XVII AmC 40/06 o treści: „Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za skutki wynikłe ze wstrzymania lub ograniczenia dostawy energii cieplnej z przyczyn od niego niezależnych.”. Wskazane postanowienie stanowi odpowiednik niedozwolonego postanowienia z art. 385³ pkt 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2014 r. poz. 121) (dalej: k.c.), gdyż wyłącza lub ogranicza odpowiedzialność względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez przedsiębiorcę. „Przyczyny nie leżące po stronie dostawcy” są określeniem szerszym niż przyczyny, za które przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność w świetle przepisów prawa w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem zobowiązania lub czynem niedozwolonym. Przyczynami niezależnymi mogą być np. przerwy w dostawie prądu wynikłe z nienależytego wykonywania zobowiązań przez zakład energetyczny. Na powstanie tego typu okoliczności przedsiębiorca nie ma wpływu, jednakże ponosi za nie odpowiedzialność ze względu na to, że przy wykonywaniu swojego zobowiązania odpowiada on także za działania i zaniechania osób, z których pomocą zobowiązanie wykonuje, jak i osób, którym wykonanie zobowiązania powierza (art. 474 k.c.).

Stosowane przez ZEC postanowienie, tak jak i postanowienie wpisane do Rejestru pod poz. 1213 może zatem prowadzić do zwolnienia przedsiębiorcy z odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła w sytuacjach, w których na zasadach ogólnych ponosiłby on odpowiedzialność. Jednocześnie postanowienie przyznaje

przedsiębiorcy prawo do jednostronnej interpretacji umowy poprzez określenie, które z przyczyn są, a które nie są od niego zależne.

Prezes Urzędu uznał, że postanowienie § 16 ust. 2 wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” o treści: „Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.” jest tożsame z niedozwolonym postanowieniem wpisanym do Rejestru w dniu 22 sierpnia 2007 r. na podstawie wyroku SOKiK z dnia 22 maja 2007 r. sygn. XVII AmC 40/06 o treści: „Jeżeli okres niedotrzymania parametrów umownych będzie dłuższy niż 24 godziny, to odbiorcy przysługują upusty za każdą rozpoczętą dobę niedogrzaną w wysokości ustalonej w przepisach określonych w par. 2 pkt a umowy.”. Należy wskazać, że postanowienie wpisane do Rejestru odnosi się do przepisów prawa, które już nie obowiązują tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 9 października 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz.U. Nr 193 poz. 1423), jednakże zachowuje aktualność. Stosownie do §44 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 września 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz.U. z 2010 Nr 194 poz. 1291), jeżeli z powodu niedotrzymania przez przedsiębiorstwo energetyczne standardów jakościowych obsługi odbiorców nastąpiło ograniczenie mocy cieplnej, jeżeli (...) umowa kompleksowa nie stanowi inaczej, odbiorcy przysługuje bonifikata (...). Przepis rozporządzenia wprowadza zatem regulację, że zapisy tego rozporządzenia w zakresie ustalania wysokości bonifikaty należnej odbiorcy w razie ograniczenia mocy cieplnej z powodu niedotrzymania przez dostawcę ciepła standardów jakościowych mają zastosowanie tylko wtedy, gdy umowa kompleksowa nie reguluje tych kwestii inaczej. W badanym wzorcu umowy dostawca ciepła wprowadził zapisy o prawie żądania przez odbiorcę usług bonifikat (§16 ust. 1, 4 i 5), jednakże jednocześnie wprowadził zasadę, że bonifikaty te należą się tylko, jeśli przerwa trwa powyżej 24 godzin a ograniczenie powyżej 48 godzin, chyba że przypadki tego rodzaju będą miały miejsce więcej niż dwa razy w miesiącu. SOKiK uznał za niedozwolone tego rodzaju postanowienie, gdyż stanowi ono odpowiednik niedozwolonego postanowienia z art. 385³ pkt 2 k.c. wyłączając lub ograniczając odpowiedzialność przedsiębiorcy względem konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Zastrzeżenie, że konsumentowi należy się bonifikata (odszkodowanie) tylko, jeśli nienależyte wykonanie umowy ma miejsce powyżej określonego okresu czasu powoduje ograniczenie uprawnień konsumenta do dochodzenia roszczeń o naprawienie szkody wynikłej z nienależytego wykonania zobowiązania. Ponadto, umowa dostawy energii cieplnej jest umową wzajemną, na podstawie której w zamian za świadczenie przedsiębiorcy polegające na dostawie energii cieplnej o określonych w umowie parametrach konsument zobowiązany jest zapłacić określoną sumę pieniędzy. Przedmiotowe postanowienie zakłada zaś, że nawet w sytuacji, gdy przedsiębiorca nienależycie wykona swoje zobowiązania, czyli dostarczona przez niego energia cieplna nie będzie spełniała parametrów umownych, konsument będzie nadal zobowiązany spełnić swoje świadczenia w całości. Z powyższych względów SOKiK uznał, że postanowienie takie narusza dobre obyczaje i rażąco godzi w interesy konsumentów.

Postanowienie stosowane przez ZEC tak samo, jak postanowienie wpisane do Rejestru ma na celu ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej przedsiębiorcy wobec konsumenta za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania.

Prezes Urzędu uznał, że postanowienie §18 ust. 1 wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” o treści: „*Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.*” jest tożsamy z niedozwolonym postanowieniem wpisanym do Rejestru w dniu 1 marca 2005 r. na podstawie wyroku SOKiK z dnia 18 października 2004 r. sygn. XVII AmC 101/03, o treści: „Wszelkie sprawy jakie mogą powstać w związku z realizacją umowy będą rozstrzygać w drodze negocjacji, a w przypadku niemożności osiągnięcia porozumienia przez Sąd miejscowo właściwy dla siedziby ZEORK S.A.”. Z orzeczenia SOKiK wynika, że postanowienie tego rodzaju narzuca konsumentowi umowną – wyłączną właściwość sądu do rozpatrywania sporów wynikłych z umowy stanowiąc, iż do rozpoznania sprawy właściwy jest sąd, który nie jest wyłącznie właściwy według właściwości ogólnej lub przemiennej wynikającej z przepisów postępowania cywilnego. Tym samym postanowienie takie stanowi odpowiednik niedozwolonego postanowienia wzorca umowy wskazanego w art. 385³ pkt 23 k.c., gdyż narzuca rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy. W przypadku wytaczania powództw o roszczenia z umów powództwo można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej, albo według miejsca wykonania umowy (art. 31 k.p.c.). Zatem, gdy konsument byłby pozwanym w procesie wytoczonym przez przedsiębiorcę, sądem właściwym do rozpoznania sprawy byłby sąd właściwy dla miejsca zamieszkania konsumenta (art. 27 k.p.c.), bądź sąd właściwy dla miejsca wykonania umowy (art. 34 k.p.c.). Obecne postanowienie wzorca umowy stosowane przez ZEC wyklucza możliwość wytoczenia przez przedsiębiorcę powództwa przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania konsumenta. Tym samym wyłącza właściwość ogólną sądu w przypadku, gdy pozwanym jest konsument.

Zarówno postanowienie stosowane przez ZEC, jak i postanowienie wpisane do Rejestru narzucają zatem konsumentowi umowną – wyłączną właściwość sądu do rozpatrywania sporów wynikłych z umowy stanowiąc, iż do rozpoznania sprawy właściwy jest sąd miejsca siedziby przedsiębiorcy, który nie jest wyłącznie właściwy według przepisów postępowania cywilnego. Tym samym stanowią odpowiednik niedozwolonego postanowienia wzorca umowy wskazanego w art. 385³ pkt 23 k.c.

W tym stanie rzeczy w ocenie Prezesa Urzędu, zostało uprawdopodobnione, iż stosowane przez ZEC praktyki opisane w pkt I.I sentencji decyzji są bezprawne.

Bezprawność praktyki wskazanej w pkt I.II sentencji niniejszej decyzji

Stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Art. 24 ust. 2 ustawy nie ma samodzielnego znaczenia prawnego, a zatem powinien być stosowany w określonym kontekście normatywnym. W celu konkretyzacji przesłanki bezprawności należy sięgnąć do przepisów innych ustaw, gdyż dopiero na ich podstawie możliwe jest dokonanie oceny działań przedsiębiorcy w aspekcie ich zgodności z prawem. Aktem prawnym, do którego należy odwołać się w przedmiotowej sprawie jest ustawa Prawo energetyczne. Stosowanie przez ZEC w obrocie z konsumentami postanowień sprzecznych z postanowieniami Prawa energetycznego, jeśli godzi w zbiorowe interesy konsumentów, może być uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes Urzędu uznał, że postanowienie §14 ust. 1 wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług

przesyłania i dystrybucji energii”, o treści: „Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)” i § 14 ust. 2 tego wzorca o treści: „Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.”, które zostały przeniesione do umów zawartych z konsumentami, mogą być uznane za bezprawne, albowiem stoją w sprzeczności z art. 6 b ust. 1-4 ustawy Prawo energetyczne.

Porównanie treści obowiązujących przepisów art. 6b ust. 1-4 z treścią postanowień stosowanych przez ZEC wskazuje, że ZEC zastrzegł sobie uprawnienie do wstrzymania lub ograniczenia dostaw w przypadkach, których nie przewiduje prawo tj. złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy, nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej dostarczanie innym odbiorcom.

W przypadku przesłanki nielegalnego poboru ciepła i zagrożenia bezpieczeństwa ludzi i otoczenia ZEC nie wprowadził do stosowanego przez siebie postanowienia zastrzeżenia, iż wstrzymanie dostaw energii może nastąpić wyłącznie, jeśli ww. stan rzeczy został stwierdzony w wyniku kontroli. Pozostałe okoliczności wskazane w stosowanym przez ZEC postanowieniu nie zostały wprost wymienione w przepisie art. 6b ustawy Prawo energetyczne. Powoduje to nieuprawnione rozszerzenie przez ZEC katalogu przesłanek uprawniających przedsiębiorstwo energetyczne do odcięcia dostaw względem przesłanek określonych przez prawo.

Przepisy art. 6b ust. 1-4 Prawa energetycznego stanowią zamknięty katalog przypadków wstrzymania dostaw, co oznacza, że tylko w sytuacjach tam wskazanych może dojść do uzasadnionego wstrzymania dostaw. Wobec czego poszerzenie tego katalogu poprzez postanowienia umowy jest niedopuszczalne (por. wyrok SOKiK z dnia 2 lipca 2003 r. sygn. XVII Ama 78/02). W sposób bezpośredni takie uregulowania stawiają odbiorcę energii w gorszej sytuacji niż przewidują to przepisy prawa.

Dodatkowo, Prezes Urzędu zważył, że z chwilą wejścia w życie z dniem 11 września 2013 r. nowelizacji Prawa energetycznego rozszerzony został katalog uprawnień odbiorców paliw i energii w gospodarstwach domowych, czego przejawem jest m.in. dodany do ustawy Prawo energetyczne przepis art. 6c. Obowiązek informowania przez ZEC konsumentów o treści art. 6c Prawa energetycznego ma ścisły związek z możliwością wstrzymania dostaw energii, albowiem warunkiem wstrzymania dostarczania energii w przypadku zwłoki z zapłatą

jest wyczerpanie określonego w tym przepisie trybu reklamacyjnego. Wynika to wprost z brzmienia art. 6b ust. 1 Prawa energetycznego, który stanowi: „Przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii może wstrzymać, z zastrzeżeniem art. 6c, dostarczanie paliw gazowych lub energii, jeżeli (...)”.

W umowach zawartych przez ZEC z konsumentami brak jest odesłania do przewidzianego przepisami trybu reklamacyjnego określonego w art. 6c ustawy Prawo energetyczne.

W tym stanie rzeczy w ocenie Prezesa Urzędu, zostało uprawdopodobnione, iż stosowane przez ZEC praktyki opisane w pkt I.II sentencji decyzji są bezprawne.

W związku z powyższym, **Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez ZEC praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów została spełniona.**

Ad 3)

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i na zagrożeniu ich naruszenia. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, iż „... nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczbie potencjalnych konsumentów.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 września 2003 r., sygn. akt I CKN 504/01).

Dla uprawdopodobnienia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu. W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie znacznej liczby konsumentów tj. tych, którzy zawarli lub mogą zawrzeć z ZEC umowę na sprzedaż ciepła i świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii. W tej sytuacji bezprawne zachowanie ZEC nie dotyczy interesów poszczególnych konsumentów, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów ZEC.

Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę na zasługujący na ochronę i zabezpieczenie. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszaniem interesów gospodarczych konsumentów. Pod tym pojęciem należy rozumieć zarówno naruszenie interesów *stricto* ekonomicznych (o wymiarze majątkowym), jak również prawo konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych.

Stosowanie opisanych wyżej praktyk godzi zatem w zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec tego Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka niezbędna do uprawdopodobnienia stosowania przez ZEC praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

ZEC złożył zobowiązanie do zmiany obowiązującego wzorca umowy poprzez wprowadzenie do obrotu przekazanego Prezesowi Urzędu projektu nowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” oraz dokonanie zmian w obowiązujących umowach zawartych na podstawie dotychczasowego wzorca umowy zgodnie z przedłożonym projektem aneksu.

Ze złożonego zobowiązania wynika, że zarówno we wzorcu umowy, jak i w obowiązujących umowach:

- postanowienie o treści: *„Dostawca nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wstrzymania dostawy ciepła z przyczyn nie leżących po stronie dostawcy.”* zostanie wykreślone,

- postanowienie o treści: *„Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”* otrzyma brzmienie: *„Dostawca nie udziela upustów w razie przerw trwających poniżej 24 godzin lub ograniczeń krótszych od 48 godz., spowodowanych okresowymi przeglądami i konserwacjami urządzeń zgodnie z zaleceniami producenta, jeżeli ilość przerw i ograniczeń w okresie miesiąca jest nie większa od dwóch.”*,

- postanowienie o treści: *„Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową (...) rozstrzygane będą przez (...) Sąd Właściwy dla siedziby dostawcy.”* otrzyma brzmienie *„Spory pomiędzy stronami w zakresie objętym niniejszą umową strony będą rozstrzygać polubownie, a w razie braku osiągnięcia porozumienia, rozstrzygane będą przez właściwy Sąd Powszechny, za wyjątkiem spraw należących do kompetencji Urzędu Regulacji Energetyki”*,

- postanowienia o treści: *„Dostawca może wstrzymać lub ograniczyć dostawę ciepła w przypadku: złego stanu technicznego urządzeń odbiorcy, utrzymania terenu i pomieszczeń odbiorcy w sposób zagrażający prawidłowemu funkcjonowaniu urządzeń i sieci ciepłowniczych dostawcy lub innych odbiorców, uniemożliwiania dostawcy dostępu do pomieszczeń węzłów cieplnych i układów pomiarowo-rozliczeniowych zainstalowanych u odbiorcy lub wstępu na teren nieruchomości, celem przeprowadzenia kontroli lub prowadzenia prac związanych z eksploatacją urządzeń ciepłowniczych zainstalowanych na terenie lub w pomieszczeniach odbiorcy. (...)”* oraz *„Dostawca może natychmiast wstrzymać dostawę energii cieplnej w razie stwierdzenia: nielegalnego poboru energii cieplnej, awarii w źródle lub sieci ciepłowniczej, zagrożenia bezpieczeństwa ludzi bądź otoczenia, pobierania energii cieplnej w sposób zagrażający urządzeniom dostawcy bądź zakłócającym jej*

dostarczanie innym odbiorcom.” zostaną wykreślone, a w ich miejsce zostanie wprowadzona nowa regulacja § 14 wzorca umowy o treści:

§14 – Zasady wstrzymania dostarczania energii cieplnej oraz wprowadzania planów ograniczeń

1. Dostawca przeprowadza kontrolę legalności pobierania energii cieplnej, kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń.

2. Dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy służący do rozliczeń za dostarczone ciepło, jeżeli Odbiorca:

- co najmniej dwukrotnie w ciągu kolejnych 12 miesięcy zwlekał z zapłatą za pobrane ciepło albo świadczone usługi przez okres co najmniej jednego miesiąca,
- nie ma tytułu prawnego do nieruchomości, obiektu lub lokalu, do którego jest dostarczane ciepło,
- użytkuje nieruchomość, obiekt lub lokal w sposób uniemożliwiający cykliczne sprawdzanie stanu układu pomiarowo-rozliczeniowego.

3. Koszty zainstalowania układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, ponosi Dostawca.

4. W razie braku zgody Odbiorcy na zainstalowanie układu pomiarowo-rozliczeniowego, o którym mowa w ust. 1, Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła lub rozwiązać umowę na sprzedaż ciepła i świadczenie usług przesyłania.

5. Dostawca może wstrzymać dostarczanie ciepła, jeżeli:

- w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że nastąpił nielegalny pobór ciepła,
- Odbiorca zwleka z zapłatą za świadczone usługi, co najmniej przez okres 30 dni po upływie terminu płatności.

6. Dostawca, któremu Odbiorca zwleka z zapłatą za pobrane ciepło, powiadamia na piśmie Odbiorcę o zamiarze wstrzymania dostarczania ciepła, jeżeli Odbiorca nie ureguluje zaległych i bieżących należności w okresie 14 dni od otrzymania powiadomienia.

7. Dostawca wstrzymuje dostarczanie ciepła, jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że instalacja znajdująca się u Odbiorcy stwarza bezpośrednie zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska.

8. Dostawca niezwłocznie wznowi dostarczanie ciepła, wstrzymanego z powodów, o których mowa w ust. 5 i 7, jeżeli ustaną przyczyny uzasadniające wstrzymanie ich dostarczania.

9. Odbiorcy przysługuje prawo do złożenia do dostawcy reklamacji dotyczącej dostarczania ciepła, nie później niż w terminie 14 dni od otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 6 – dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu rozpatrzenia reklamacji.

10. Dostawca rozpatruje reklamacje w terminie 14 dni od dnia jej złożenia.

11. Jeżeli reklamacja nie zostanie rozpatrzona w tym terminie, uważa się, że została uwzględniona.

12. Jeżeli Dostawca nie uwzględni reklamacji a Odbiorca w terminie 14 dni od dnia otrzymania powiadomienia o nieuwzględnieniu reklamacji, wystąpi do stałego sądu polubownego z wnioskiem o rozpatrzenie sporu w tym zakresie, dostarczania ciepła nie wstrzymuje się do czasu wydania wyroku przez ten sąd.

13. Jeżeli Dostawca wstrzyma dostarczanie ciepła a Odbiorca złoży reklamację na wstrzymanie dostarczania ciepła, dostawca wznowi dostarczanie ciepła w terminie 3 dni od dnia otrzymania reklamacji i będzie kontynuował dostarczanie ciepła do czasu jej rozpatrzenia.

14. W przypadku, gdy reklamacja nie zostanie pozytywnie rozpatrzona przez Dostawcę i Odbiorca wystąpi do Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o rozpatrzenie sporu w tym

zakresie, Dostawca jest obowiązany kontynuować dostarczanie ciepłą do czasu wydania decyzji przez Prezesa Regulacji Energetyki.

15. Nie stosuje się postanowień ust. 13 i 14 w przypadku, gdy wstrzymanie dostarczania ciepła wynika z powodu złego stanu instalacji znajdującej się u Odbiorcy stwarzającej bezpośrednio zagrożenie życia, zdrowia lub środowiska, albo wydania przez sąd polubowny wyroku na niekorzyść Odbiorcy.

16. W przypadku wystąpienia przez Odbiorcę z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez sąd polubowny albo z wnioskiem o rozpatrzenie sporu przez Prezesa Regulacji energetyki, dostawca może zainstalować przedpłatowy układ pomiarowo-rozliczeniowy. Koszt zainstalowania tego układu ponosi Dostawca.

17. W przypadku zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego kraju, mogą zostać wprowadzone ograniczenia lub przerwy w dostawie ciepła, na polecenie władz państwowych lub samorządowych. Szczegółowe zasady i tryb wprowadzania ograniczeń zawiera „Plan Ograniczeń”, który jest do wglądu Odbiorcy w siedzibie Dostawcy. Informacje o ograniczeniach znajdują się na stronie internetowej ZEC www.zecstar.pl.

19. Za wykonanie czynności związanych z wyłączeniem ciepła i ponownym jego uruchomieniem, z przyczyn leżących po stronie Odbiorcy, dostawca pobiera opłaty ustalone zgodnie z §9 ust. 3 i § 10 ust. 5 umowy”.

ZEC zadeklarował, że zmiany wynikające ze zobowiązania wprowadzi w życie w ciągu trzech miesięcy od wydania decyzji zobowiązującej.

Po dokonaniu analizy złożonego przez ZEC zobowiązania Prezes Urzędu uznał, że w niniejszej sprawie zasadne i celowe jest skorzystanie z instrumentu prawnego przewidzianego w art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i przyjęcie złożonego zobowiązania. Nowy wzór umowy oraz aneks do dotychczasowych umów, które ZEC zobowiązał się wprowadzić do obrotu eliminują nieprawidłowości wskazane przez Prezesa Urzędu w postanowieniu o wszczęciu postępowania. Prezes Urzędu stwierdził dodatkowo, że nowy wzór umowy, jak i aneksy do obowiązujących umów zawierają informacje o sposobie postępowania w razie utraty przez odbiorcę możliwości wywiązywania się z obowiązku zapłaty za dostarczoną energię lub usługi związane z jej dostarczaniem.

Prezes Urzędu podkreśla, że na mocy art. 5 ust. 7 Prawa energetycznego na przedsiębiorstwa energetyczne zawierające z odbiorcami umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii nałożony został obowiązek informowania odbiorców w treści zawieranej z nimi umowy o sposobie postępowania w razie utraty przez odbiorcę możliwości wywiązywania się z obowiązku zapłaty za dostarczoną energię lub usługi związane z jej dostarczaniem¹. Umowa z przedsiębiorstwem ciepłowniczym powinna uwzględniać zatem pouczenie o treści art. 6a Prawa energetycznego tj. o możliwości zainstalowania przedpłatowego układu pomiarowego, art. 6b Prawa energetycznego tj. o możliwości wstrzymania dostaw energii w razie zwłoki z zapłatą, jak i o treści art. 6c, 6d i 6e Prawa energetycznego tj. o możliwych sposobach postępowania odbiorcy i przedsiębiorstwa ciepłowniczego w razie zagrożenia wstrzymaniem dostaw energii z powodu braku płatności, o możliwych sposobach postępowania odbiorcy i przedsiębiorstwa ciepłowniczego w razie wstrzymania dostaw energii, a także o uprawnieniu przedsiębiorstwa do zamontowania układu przedpłatowego. Powyższe oznacza, że od dnia 11 września 2013 r. przedsiębiorstwo ciepłownicze w umowach, jakie ma zawarte lub zawiera z odbiorcami ciepła

¹ Zgodnie z art. 5 ust. 7 Prawa energetycznego umowy, o których mowa w ust. 1, 3 i 4, powinny zawierać także postanowienia określające sposób postępowania w razie utraty przez odbiorcę możliwości wywiązywania się z obowiązku zapłaty za dostarczone paliwa gazowe lub energię lub usługi związane z ich dostarczaniem

w gospodarstwie domowym powinno informować o treści art. 6a, jak i o treści nowych przepisów tj. art. 6c, 6d i 6e Prawa energetycznego.

Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu przyjął zatem zobowiązanie ZEC wyznaczając na wykonanie zobowiązania termin trzech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji. Powyższy termin w ocenie Prezesa Urzędu jest wystarczający na wprowadzenie do obrotu zmienionego wzorca umowy i doręczenie konsumentom aneksów do umów.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w decyzji, o której mowa w ust. 1 tego artykułu Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań. Wobec tego Prezes Urzędu nałożył na ZEC obowiązek złożenia w terminie czterech miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania, zawierającej:

- a) kopie pierwszej i dwu następnych oraz trzech ostatnio zawartych umów w oparciu o nowy, zmieniony wzorec umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodny z projektem przedłożonym w postępowaniu,
- b) informację o liczbie konsumentów, z którymi w dniu uprawomocnienia się decyzji łączyły Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, umowy, które zostały zawarte według dotychczasowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” wraz z dowodami nadania do tych konsumentów aneksów do umów, zgodnych z projektem przedłożonym w postępowaniu, dostosowujących te umowy do nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu,
- c) informację o liczbie konsumentów, z którymi w dniu uprawomocnienia się decyzji łączyły Zakład Energetyki Ciepłej Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Starachowicach, umowy, które zostały zawarte według dotychczasowego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/... z dnia... na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” i którym nie doręczono aneksów do umów, zgodnych z projektem przedłożonym w postępowaniu, dostosowujących te umowy do nowego, zmienionego wzorca umowy pn. „Umowa kompleksowa nr...-EC/ZEC-GH/2014 z dnia... r. na sprzedaż ciepła oraz świadczenie usług przesyłania i dystrybucji energii” zgodnego z projektem przedłożonym w postępowaniu, wraz z wyjaśnieniem przyczyn niedoręczenia tych aneksów.

W ocenie Prezesa Urzędu termin czteromiesięczny na złożenie informacji o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania jest terminem adekwatnym do spełnienia wyżej wymienionego obowiązku.

W związku z tym Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie II sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 101), od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Łodzi.

*Z upoważnienia
Prezesa
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Zastępcą Dyrektora Delegatury*

Andrzej Kędzia

Otrzymuje:

Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.
Ul. Na Szlakowisku 8
27-200 Starachowice